

NA GRANICY

scenariusz teatralny na motywach „Domu na granicy” Sławomira Mrożka

SCENA PIERWSZA

PROLOG

(Miejsce akcji to zwykły pokój, na którego środku stoi nakryty stół. Przy tym stole siedzą Mąż, Żona i Teściowa. Niespiesznie jedzą zupę z talerzy. Cały czas w tle gra wolna, kojąca muzyka. Atmosfera ładu, błogości i spokoju.)

W trakcie tego posiłku z jednej strony wchodzi Dyplomata 1, a drugiej Dyplomata 2 (dwie kobiety). Obie uważnie rozglądają się po pokoju, porównując to, co widzą, z trzymanymi w rękach mapami.

Mąż, Żona i Teściowa dostrzegają je i nic nie rozumieją. Spoglądają to na siebie, to na Dyplomatów, to znów na siebie, jakby oczekując wyjaśnień. Tymczasem Dyplomaci jak gdyby nigdy nie krążą po pokoju i coś tam liczą, coś tam odmierzają...).

MAŻ: *(do Żony)*

Kochanie, znasz je.

ŻONA:

Skąd, myślałam, że to Twoje znajome.

MAŻ:

A może to do mamy? *(wskazuje na Teściową)*

ŻONA: *(do Teściowej)*

Mamusiu, zapraszałaś dziś kogoś na kolację?

TEŚCIOWA: *(słabo słyszy)*

Co mówiłaś, córuś?!

ŻONA: *(głośno, prosto do ucha Teściowej)*

Czy mamusia ich zna?!

TEŚCIOWA: *(przygląda się Dyplomatom)*

Eee... Ten jakby przypomina dziadka Teofila...

MAŻ:

Co też mama. Dziadek Teofil umarł pięć lat temu.

TEŚCIOWA:

No to może... eee...

DYPLOMAT 1:

Najmocniej przepraszamy za zamieszanie.

DYPLOMAT 2:

To prawda. Powinniśmy się wpierw zaanonsować.

DYPLOMAT 1:

Chcieliśmy jednak wprzód upewnić się całkowicie, że trafiliśmy we właściwe miejsce.

DYPLOMAT 2:

Przybywamy bowiem z polecenia władz najwyższych.

DYPLOMAT 1:

Jeśli zaszłaby pomyłka, groziłoby to niewyobrażalnymi konsekwencjami.

DYPLOMAT 2:

Ale już wszystko jest w najzupełniejszym porządku. Znalazłam Państwa dom na mapie.

DYPLOMAT 1:

Ja również.

ŻONA:

Ale kim panie są?

DYPLOMAT 1 i DYPLOMAT 2: *(prostują się dumnie i oświadczają z godnością)*

Jesteśmy dyplomatami.

(zapada dłuższa cisza)

TEŚCIOWA: *(nagle zaczyna zawodzić)*

O Jezuuu!!! Dyplomaci w naszym domu, a tu nie posprzątane. Taki wstyd!

MAŻ: *(odchrząka i mówi)*

Hm... hm...W takim razie w czym możemy paniom pomóc?

DYPLOMAT 1:

Jakby tu zacząć? Właśnie zakończyła się konferencja.

DYPLOMAT 2:

Konferencja, ma się rozumieć, międzynarodowa.

DYPLOMAT 1:

Absolutnie wszechświatowa.

DYPLOMAT 2:

I na tej właśnie konferencji...

DYPLOMAT 1:

...uchwalono...

DYPLOMAT 2:

...że granica między mocarstwami...

DYPLOMAT 1:

...przebiegać będzie...

DYPLOMAT 1 i DYPLOMAT 2: *(tryumfalnie razem):*

Tutaj.

(dłuższa chwila milczenia)

MAŻ:

Tutaj?

ŻONA:

To znaczy gdzie?

DYPLOMAT 1:

No, tutaj to tutaj.

MAŻ:

Przez ten pokój?

DYPLOMAT 2:

I trochę przez kuchnię. Zresztą zaraz wytyczymy. *(do Dyplomaty 1)* Wielce Czcigodna Pani Koleżanko, proponuję rozpocząć obrady.

DYPLOMAT 1:

No właśnie, my tu gadu gadu, a granica stygnie. Gdyby na kongresie wiedeńskim tak się ślimaczono, Warszawa do dziś należałaby do Prus, a Norwegia do Danii.

(Dyplomaci delikatnie odciągają rodzinę od stołu)

DYPLOMAT 2: *(do Teściowej)*

Szanowna Pani pozwoli, że przeproszę. *(pomaga Teściowej wstać)*

ŻONA: *(opiera się, kiedy Dyplomata 1 usiłuje odprowadzić ją od stołu)*

Zaraz, zaraz, jaka granica?

MAŻ:

Przecież my tu mieszkamy, śpimy, jemy!

DYPLOMAT 1:

Państwo wybaczą, ale sami Państwo nie wiedzą, co dla Państwa dobre.

DYPLOMAT 2:

Na szczęście my tu jeszcze jesteśmy.

DYPLOMAT 1:

Nie zostawimy państwa samych.

DYPLOMAT 2:

My doradzimy.

DYPLOMAT 1:

Pomożemy.

DYPLOMAT 2:

Zawsze przecież pomagamy słabszym.

SCENA DRUGA

OBRADY

(Przy stoliku Dyplomaci siedzą i obradują, gestykulując. Przed proscenium odwróceniem tyłem do widowni Mąż, Żona i Teściowa)

TEŚCIOWA:

O mój Boże, już po północy. A ja tak chciałam się dziś wcześniej położyć spać. Długo to jeszcze potrwa?

ŻONA: *(do Męża)*

No co tak stoisz? Zrób coś. Jesteś przecież mężczyzną.

MAŻ:

Za nic w świecie. Tu się tworzy historia. Jeszcze powiedzą, że jesteśmy aspołeczni albo co gorszego.

TEŚCIOWA: *(do Żony)*

A widzisz, córuś, mówiłam Ci, to fajtłapa, nie idź za niego. A przecież starali się o Ciebie hrabia, pułkownik i przewodniczący klubu parlamentarnego średniej wielkości.

(Dyplomaci wstają od stołu i podchodzą do domowników)

DYPLOMAT 1:

Przepraszamy bardzo...

DYPLOMAT 2:

Czy możemy prosić o wodę?

DYPLOMAT 1:

W gardle nam zaschło od negocjacji.

ŻONA:

Już przynoszę.

MAŻ:

I jak obrady?

DYPLOMAT 2:

Ciężka sprawa.

TEŚCIOWA:

Ale idzie?

DYPLOMAT 1:

Pomalutku.

DYPLOMAT 2:

Najgorzej z tymi bogactwami.

MAŻ:

Jakimi bogactwami?

DYPLOMAT 1:

Bogactwami naturalnymi naturalnie.

ŻONA: *(przynosi Dyplomatom wodę)*

Proszę bardzo, czym chata bogata...

DYPLOMAT 1 i DYPLOMAT 2: *(razem)*

Merci madame.

(Idą w kierunku stołu, głośno płuczac gardła, ale po krótkiej wymianie zdań wracają)

DYPLOMAT 1: *(z wahaniem)*

Mamy jeszcze jedną małą prośbę.

DYPLOMAT 2:

Taką zupełnie malutką.

MAŻ:

Jeśli tylko możemy pomóc.

DYPLOMAT 1:

Niezbędna jest piłka.

ŻONA:

Do gry?

DYPLOMAT 2:

Do drewna.

MAŻ: *(nic nie rozumiejąc)*

Do drewna?

DYPLOMAT 1: *(tłumaczy, gestykulując)*

Konferencje międzynarodowe powinny odbywać się przy okrągłym stole. A u Państwa, za przeproszeniem, stół... *(wskazuje na stół z obrzydzeniem)*

DYPLOMAT 2:

Żaden protokół dyplomatyczny na to nie pozwala. Potrzebna jest nam pilnie piłka do drewna, żeby... *(wykonuje gest, jakby coś zaokrąglił)*

MAŻ:

Oczywiście, jak mogłem sam na to nie wpaść. Już pędzę. *(biegnie po piłkę)*

TEŚCIOWA: *(zawodzi)*

O mój Boże! O nasz stole! Przecież jadał przy nim jeszcze dziadek Teofil, świeć Panie nad jego duszą. O nasz stole! O nasz stole!

ŻONA: *(z pretensją do nadbiegającego z piłą Męża)*

Mamusia płacze. Zrób coś, jesteś przecież mężczyzną.

MAŻ: *(do Dyplomatów)*

Panie wybaczą. Teściowa ma ciasne horyzonty. Całe życie na prowincji. Nigdy nie otarła się o wielki świat.

TEŚCIOWA: *(do Żony)*

A widzisz, córuś, mówiłam Ci, to fajtłapa, nie idź za niego. A przecież starali się o Ciebie hrabia, pułkownik i przewodniczący klubu parlamentarnego średniej wielkości.

MAŻ: *(Mąż do Dyplomatów, wahając się)*

A nie można by bez piłowania... Widzą panie, mamusia... eee... eee... naprawdę, bardzo prosimy...

DYPLOMAT 1: *(chłodno)*

Czy to Pana ostatnie słowo?

MAŻ:

Eee... eee...

DYPLOMAT 2: *(z zacięciem)*

Dobrze! Może być przy prostokątnym, ale jak nam się nie uda konferencja...

DYPLOMAT 1:

Jak nastąpią reperkusje międzynarodowe...

DYPLOMAT 2:

Jak cały świat będzie się śmiał z naszej zaściankowości...

DYPLOMAT 1:

Jak krowy przestaną dawać mleko...

DYPLOMAT 2:

To będzie to tylko i wyłącznie Pana вина!

DYPLOMAT 1:

I niech Pan wtedy nie twierdzi, że nie był Pan ostrzegany!

DYPLOMAT 2: *(groźnie)*

No! I żeby nie było!

SCENA TRZECIA

ŻYCIE NA GRANICY

(Na stole stoi słupek graniczny z napisem NATIONAL BORDER. Dyplomaci wygłaszają z kartek przemówienie do Męża, Żony i Tesciowej)

DYPLOMAT 2:

Rzeczywiście była to praca niełatwa.

DYPLOMAT 1:

Nie ma przegranych ani wygranych.

DYPLOMAT 2:

Nie ma pokonanych ani nie ma zwyciężonych.

DYPLOMAT 1:

Rozmawialiśmy tak, jak ludzie powinni ze sobą rozmawiać.

DYPLOMAT 2:

Jak rozmawia człowiek z człowiekiem.

TEŚCIOWA:

Długo tak jeszcze? Jeść mi się chce.

DYPLOMAT 1:

Niech wolno nam zatem będzie w tym historycznym momencie wznieść okrzyk: Niech żyje przyjaźń między państwami.

DYPLOMAT 1, DYPLOMAT 2 i MAŻ: *(razem)*

Niech żyje! Niech żyje! Niech żyje!

(Dyplomaci chowają kartki)

DYPLOMAT 1: *(z dumą poklepuje słupek graniczny)*

Naprawdę, odwaliliśmy kawał dobrej roboty.

DYPLOMAT 2: *(pieszczotliwie)*

Prawdziwe cacko. *(pieszczotliwie do słupa)*. Granica, granicunia, granicusia... tiu...tiu... tiu...

DYPLOMAT 1:

A zatem nasza rola już skończona.

DYPLOMAT 2:

Au revoir.

(Dyplomaci rozchodzą się w dwie strony i wychodzą)

ŻONA:

No to jedzmy.

TEŚCIOWA:

Może jeszcze nie wszystko wystygło.

(siadają przy stole i jedzą zupę)

MAŻ:

I pomyśleć, że tyle lat przeżyliśmy jak prowincjusze, bez historycznego sensu. Zmarnowane lata.

ŻOŁNIERZ: *(wybiega z za kulis i krzyczy)*

Stać!

(rodzina martwieje przy stole)

ŻONA:

Kim pan jest?

ŻOŁNIERZ:

Wybaczysz Pani, ale to ja tu jestem od zadawania pytań. Ile łyżek zupy Państwo zjedli?

MAŻ:

Jak to ile?

ŻOŁNIERZ:

Którego słowa Pan nie rozumie? Ile łyżek?

ŻONA:

A jakie to ma znaczenie?

ŻOŁNIERZ:

Nikt Państwa nie poinformował, że konsumpcja odbywa się poprzez strefę celną?! Powtarzam po raz ostatni: *(sylabizuje)* ile łyżek zupy Państwo zjedli?

MAŻ:

A bo ja wiem.

ŻONA:

Może ze dwadzieścia.

ŻOŁNIERZ: *(zagląda do notesu)*

Według moich obliczeń dwadzieścia siedem plus jedna niepełna, bo trochę ułało się na obrus.

TEŚCIOWA:

Aż tyle! Niemożliwe! Oszustwo! Rozbój w biały dzień.

ŻOŁNIERZ:

Przed sądem będą się Państwo tłumaczyć. Ja tu tylko liczę. *(patrzy dłuższą chwilę po zebranych)* To ile mam zaksięgować? *(nikt nie odpowiada)* No to wpisuję dwadzieścia siedem i pięć siódmych łyżki. Chyba że ktoś z Państwa chce złożyć reklamację?

TEŚCIOWA:

Ja chcę!

ŻOŁNIERZ:

Przyjmuję. Ale w tym przypadku zgodnie z przepisami zobowiązany jestem opieczetować i zabezpieczyć obecną tu zupę aż do wyjaśnienia wątpliwości. *(zabiera zupę i wychodzi)*.

(Żona bierze dzbanek i idzie na drugą stronę sceny. Żołnierz wbiega, krzycząc)

Stać! *(Żona zatrzymuje się)* Jak dzieci. Ani na chwilę nie można zostawić samych. Gdzie się Pani wybiera?

ŻONA:

Tam.

ŻOŁNIERZ:

Cel podróży?

ŻONA:

Kwiatki chciałam podlać.

ŻOŁNIERZ: *(nieufnie)*

A, kwiatki. Znamy się na takich. Za stary lis ze mnie. Pokazać dzbanek. *(bierze dzbanek, staje na środku i usiłuje zważyć go w rękach)*

MAŻ:

Przepraszam bardzo, co Pan robi?

ŻOŁNIERZ: *(skupiony)*

Usiłuję ustalić wagę.

MAŻ:

Ale po co?

ŻOŁNIERZ:

Muszę wiedzieć z całą pewnością, czy nie jest to ciężka woda.

MAŻ: *(nie rozumiejąc)*

Ciężka woda?

ŻOŁNIERZ:

Głupi pan jest, czy tylko tak udaje. (sylabizuje) Ciężka woda. Wzór HDO lub D2O. Stosowana jako moderator w reaktorach atomowych, gdyż ma ona zdolność do spowalniania neutronów prędkich.

TEŚCIOWA:

O matko! Nic nie rozumiem! Nic nie rozumiem!

ŻOŁNIERZ:

Będę musiał zatem umieścić w raporcie, że zagrażają Państwo bezpieczeństwu publicznemu, ryzykując, że świat stanie na krawędzi wojny atomowej.

MAŻ:

Co też pan plecie.

ŻOŁNIERZ:

Czy to znaczy, że chcą państwo złożyć reklamacje?

ŻONA:

Oczywiście, że chcemy.

ŻOŁNIERZ:

Tak właśnie myślałem. Ale w tym przypadku zgodnie z przepisami zobowiązany jestem opieczetować i zabezpieczyć obecną tu wodę aż do wyjaśnienia wątpliwości. Pozwolą Państwo, że się odmelduję.
(wychodzi z dzbankiem)

ŻONA: (przez łzy do Męża)

Zrób coś, jesteś przecież mężczyzną.

TEŚCIOWA: (do Żony)

A widzisz, córuś, mówiłam Ci, to fajtłapa, nie idź za niego. A przecież starali się o Ciebie hrabia, pułkownik i przewodniczący klubu parlamentarnego średniej wielkości.

SCENA CZWARTA

PRZEMYTNIICY

(Z jednej strony wchodzi obładowany towarem Przemysłownik 1. Klucząc i rozglądając się, ostrożnie idzie w kierunku stołu, przy którym kuca. Z drugiej strony wchodzi, równie objuczony, Przemysłownik 2. Rozgląda się. Przemysłownik 1 daje mu znaki. Przemysłownik 2 podchodzi. Obaj wchodzi w butach na stół. Rozglądając się, wymieniają różne towary)

ŻONA:

(wchodzi, dostrzega Przemysłowników i krzyczy przerażona)

Aaaaa!!!

(Przemysłownicy kuli się przerażeni na stole. Żona, przełamując strach, podchodzi ostrożnie. Dotyka palcem któregoś z Przemysłowników, który kuli się jeszcze bardziej. Żona pyta przestraszona)

Co to ma znaczyć?

(Przemysłownicy unoszą głowy i patrzą na Żonę, która nagle krzyczy)

Ratunku!!!

(prerażeni Przemysłownicy zatykają jej usta)

PRZEMYTNIK 1:

Cicho.

PRZEMYTNIK 2:

Pani szanowna się nie boi.

PRZEMYTNIK 1:

(po krótkim milczeniu)

Już dobrze?

PRZEMYTNIK 2:

Nie będzie szanowna pani krzyżeć?

(Żona kiwa głową, że nie. Wtedy Przemysłownicy zdejmują ręce z jej ust)

PRZEMYTNIK 1:

Już dobrze?

PRZEMYTNIK 2:

Wszystko gra?

ŻONA: *(wciąż przerażona)*

Kim panowie są?

PRZEMYTNIK 1:

To my.

ŻONA:

Co za my? Jacy my?

PRZEMYTNIK 2:

Swoi.

PRZEMYTNIK 1:

Za interesem przyszliśmy.

PRZEMYTNIK 2:

Nic od pani nie chcemy.

ŻONA:

A co panowie robią?

PRZEMYTNIK 1:

Dziecko pani jest?

PRZEMYTNIK 2:

Nie widzi pani, że towar wymieniamy?

ŻONA:

Na moim stole?

PRZEMYTNIK 1:

A niby gdzie indziej?

PRZEMYTNIK 2: *(wskazuje ręką w jedną i drugą stronę)*

Granica obstawiona. Nawet mysz się nie przecisnie.

ŻONA: *(krzyczy)*

Przemytnicy!!!

(przerażeni Przemytnicy zasłaniają jej usta i mówią prosząco)

PRZEMYTNIK 1:

Czy pani zwariowała?

PRZEMYTNIK 2:

Zaraz nas tu nakryją.

PRZEMYTNIK 1:

Błagamy, niech nas pani nie gubi.

(uwalniają ostrożnie Żonę)

PRZEMYTNIK 2:

My panią rozumiemy.

PRZEMYTNIK 1:

My prości ludzie.

PRZEMYTNIK 2:

Nikomu nie wadzimy.

PRZEMYTNIK 1:

Żyj i pozwól żyć innym - to nasza dewiza.

(wpatrują się z nadzieją w Żonę)

PRZEMYTNIK 2:

No?

ŻONA:

Co no?

PRZEMYTNIK 1:

No, jak będzie?

ŻONA: *(bije się z myślami i w końcu mówi)*

Kończcie szybko swoje i już was tu nie ma. *(po chwili dodaje)*

Tylko buty zdejmijcie. Obrus świeżo wyprany.

PRZEMYTNIK 2:

A nie można by w butach?

PRZEMYTNIK 1:

Szkoda nam czasu.

PRZEMYTNIK 2:

Zapłacimy.

PRZEMYTNIK 1:

Damy dobrą stawkę.

ŻONA: *(rozeźlona)*

Co za chamstwo! Dać im palec, chwycą całą rękę. Ściągać, ale już!

PRZEMYTNIK 1:

Dobra, dobra.

PRZEMYTNIK 2:

Nie ma sprawy.

(pospiesznie zdejmują buty i szybko kończą swoje interesy)

ŻONA: *(użala się nad sobą)*

No i na co mi w końcu przyszło? Przemytnicy na moim stole. Gdyby

to widział świętej pamięci dziadek Teofil.

PRZEMYTNIK 1:

Takie czasy, takie czasy.

PRZEMYTNIK 2:

Ciężkie czasy.

PRZEMYTNIK 1: (po zakończeniu wymian)

Dobra, jest git.

PRZEMYTNIK 2:

Spadamy.

(schodzą ze stołu i skradając się, idą w przeciwne strony)

PRZEMYTNIK 1:

Dziękujemy szanownej dobrodziejce.

PRZEMYTNIK 2:

Polecamy się na przyszłość.

(wychodzą)

ŻONA: *(krzyczy za odchodzącymi)*

Tylko żeby mi więcej łażenia w butach po stole nie było.

SCENA PIĄTA

ŚMIERĆ TEŚCIOWEJ

(Na stole leży martwa Teściowa, nad którą płaczą Mąż i Żona. Nieco z boku Żołnierz żywo coś tłumaczy Dyplomacie 1)

ŻONA:

Była taka ciepła, taka dobra, taka serdeczna...

MAŻ:

Jadła niewiele. Gdzie ja teraz znajdę drugą teściową na tym odludziu?!

DYPLOMAT 1: *(do Męża i Żony)*

Pragnę wyrazić najszczerze wyrazy ubolewania, ale pani starsza sama sobie winna. *(żartobliwie)* Kto to widział przekraczać granicę bez paszportu.

ŻOŁNIERZ:

No właśnie! Przecież mówiłem, jak krowie na rowie: Stać, bo strzelam. Potem oddałem strzał ostrzegawczy w powietrze, potem po nogach, a dopiero na końcu w głowę.

DYPLOMAT 1: *(do Męża i Żony)*

No, sami Państwo słyszą. Wszystko zgodnie z przepisami. Uczciwi nie mają się czego obawiać.

MAŻ:

Chciała przecież tylko podejść do szafy.

DYPLOMAT 1:

Szafa jest już po tamtej stronie.

ŻONA:

Jak to? Nasza szafa?

DYPLOMAT 1:

Jaka znów wasza szafa? Szafa polityczna! Szafa strategiczna! Wie pan, ile czasu nam to zajęło, zanim ustaliliśmy, co w końcu z tą szafą? Wolałby pan, żeby były reperkusje międzynarodowe?

ŻONA:

Przepraszam bardzo, a lodówka?

DYPLOMAT 1:

No z tym to już był prawdziwy impas w negocjacjach, gdyż lodówka stanowi jedno z głównych centrów gospodarczych. Tymczasowo uczyniliśmy lodówkę eksterytorialną, ale wiedzą Państwo co... *(zniża głos)* ...powiem Państwu w sekrecie, że po mojej stronie granicy udało mi się zostawić słój z wiśniami na spirytusie, który stoi obok kredensu. *(z dumą)* Główna pracuje, no nie?

ŻONA: *(przerażona krzyczy)*

Aaaaaa!!!!!!

MAŻ:

Co się stało?

ŻONA: *(przerażona)*

Coś otarło mi się o nogi!

MAŻ:

Co?

ŻONA:

Coś pod stołem.

MAŻ:

Nie ruszaj się. Sam sprawdzę. Jestem przecież mężczyzną.

(wchodzi pod stół)

MAŻ: *(spod stołu)*

Aaaaa! Kto tu jest?

(spod obrusa od strony widowni wychyla się głowa Męża, który krzyczy)

Ratunku!

DYPLOMATA 2: *(wychyla się za nim i zasłania usta)*

Coś pan oszalał? Nie poznaje mnie pan?

MAŻ: *(zdumiony)*

Pani dyplomata? Tutaj?

DYPLOMATA 2:

Ciii, zdradzę panu pewien sekret. Tak naprawdę to jestem kapitanem wywiadu, kontrwywiadu wojsk desantowych oraz dowódcą czołgowej grupy uderzeniowej.

MAŻ:

I to wszystko pani sama?

DYPLOMATA 2:

Dokładnie. Kompresja etatów, żeby nie obciążać budżetu państwa. Władze wojskowe powierzyły mi ten ważny ze strategicznego punktu widzenia posterunek.

MAŻ:

Pod moim stołem?!

DYPLOMATA 2:

Jakim znowu pana stołem? To państwowa placówka! Co pan myśli? Że gdzie pan mieszka? Na biegunie północnym? *(podejrzliwie)* A może pan nie jest patriotą?

MAŻ: *(płaczliwie)*

Jak to nie jestem? Jestem.

DYPLOMATA 2:

To mów pan ciszej, jeśli łaska. Lada szelest może nas zdradzić. Chce pan, żeby mnie tu znaleźli?

MAŻ:

Kto?

DYPLOMATA 2:

Śmiertelny wróg.

MAŻ:

To znaczy kto?

DYPLOMATA 2:

Głupa pan rżnie? Ci z tamtej strony, oczywiście.

MAŻ:

A jak znajda, to co?

DYPLOMATA 2:

Mogą nastąpić poważne reperkusje międzynarodowe. Tu jest strefa zdemilitaryzowana na mocy układu o wiekuistej przyjaźni.

MAŻ:

Jak zdemilitaryzowana, to po co pani tu siedzi?

DYPLOMATA 2:

Ja to co innego. Konieczność obronna.

ŻONA: *(próbując zajrzeć pod obrus)*

Kochanie, co ty tam tak długo robisz?

DYPLOMATA 2:

Znikaj pan stąd, ale już. I pamiętać! Ani mru, mru! Nawet na torturach.

(Mąż wychodzi spod stołu. Żołnierz i Dyplomata 1 przyglądają mu się podejrzliwie)

ŻOŁNIERZ:

Coś pan długo zabawił pod tym stołem.

MAŻ:

A... tak... zasiedziałem się trochę.

DYPLOMATY 1:

A co otarło się o nóżki wielce szacownej małżonki?

MAŻ: *(myśli, myśli, w końcu mówi)*

Szczur. Szczur. Wielki jak kot.

ŻONA: *(z piskiem wskakuje na krzesło)*

Aaaaaaaa!!!!!!!

SCENA SZÓSTA

URODZINY

(Mąż i Żona pochyleni nad smartfonem)

ŻONA: *(czyta z ekranu)*

„W dniu urodzin najserdeczniejsze życzenia przesyłają...”. Znowu jacyś nieznajomi? Znasz ich.

MAŻ: *(wpatrując się w ekran)*

Nie. Nie przypominam sobie.

ŻONA:

Dziwne. Jeszcze nigdy nie dostałeś życzeń urodzinowych od tylu osób.

MAŻ:

Może stałem się celebrytą?

ŻONA: *(z politowaniem)*

Ty? Nie rozśmieszaj mnie.

MAŻ:

Ale poczytać zawsze miło. *(czyta z ekranu)* „Moc serdeczności. Będzie dla nas zaszczytem odwiedzić pana w tym, jakże uroczystym, dniu pańskich urodzin.”

ŻONA:

O przyszły następne maile. Też z życzeniami. Tych również nie znasz?

MAŻ:

Pozwól. *(czyta z ekranu)* Nie. Na pewno nie znam.

ŻONA:

Przecież to są po prostu tłumy. I do tego sami mężczyźni. (z dezaprobatą) Przyznaj się. Może jednak koledzy z knajpy.

MAŻ:

Z knajpy? Tylu?

(Nagle rozlega się łomotanie do drzwi. Mąż i Żona zastygają. Łomotanie powtarza się)

MAŻ: *(blady jak ściana)*

Chyba ktoś pukał.

ŻONA:

Może to ciotka Pelagia. *(rusza do drzwi)*

MAŻ:

Przecież ona mieszka w Australii.

ŻONA:

Ale może przechodziła akurat przypadkiem i chce Ci zrobić niespodziankę. *(wychodzi; za chwilę wraca z niepewną miną)*

MAŻ:

To nie ciotka?

ŻONA:

Jacyś dziwni panowie.

MAŻ:

To znaczy jacy?

ŻONA:

Jacyś tacy jednakowi. Sami młodzi. Z plecakami. W płaszczach.

MAŻ:

Powiedzieli coś?

ŻONA:

Tak. Że przyszli na twoje urodziny.

MAŻ:

Trzeba by ich zaprosić do stołu. Dużo ich jest.

ŻONA:

Nie zdążyłam policzyć. Weszli czwórkami.

(znów rozlega się łomotanie do drzwi)

MAŻ:

Nie otwieraj!

ŻONA:

Zwariowałeś. To urodziny. Co by o nas ludzie powiedzieli.

(wychodzi i wraca z niepewną miną)

MAŻ:

Kto przyszedł?

ŻONA:

Prawie tacy sami. Mają tylko trochę inne płaszcze. Coś chyba pod nimi chowają. I jakieś takie dziwne kapelusze. Jakby z żelaza.

MAŻ: *(przerażony)*

Z żelaza?

ŻONA: *(lamentuje)*

A najgorsze, że mają podkute buty. Rozumiesz! Podkute gwoździami. Moja podłoga.

MAŻ:

Chcą czegoś?

ŻONA:

Sama nie wiem. Powiedzieli, że nie chcą Ci przeszkadzać i że chętnie poczekają w przedpokoju w dwuszeregu. Jeden nawet zarządził: „Spocznij”.

(nagle rozlega się kanonada, strzały, wybuchy, odgłosy walki; Mąż i Żona kryją się za stołem od strony widowni)

DYPLOMATA 2: *(wychodzi spod stołu, zwraca się do skulonych Męża i Żony)*

Coś się pan tak rozsiadł. Myśli pan, że inni będą walczyć za pana. Dekownikom mówimy zdecydowane: nie!

ŻONA:

A więc wojna?

DYPLOMATA 2:

Co też pani plecie? Wojny to były za Napoleona. Teraz są misje stabilizacyjne albo operacje pokojowe.

MAŻ:

I ta operacja jest pokojowa?

DYPLOMATA 2:

Jak najbardziej. W życiu nie widziałam bardziej pokojowej. Zresztą sam pan się przekona. Ponieważ zapewniał mnie pan, że jest pan patriotą, wystarałam się dla pana o miejsce w pierwszej grupie uderzeniowej.

MAŻ:

Uderzeniowej? Przecież mówiła pani, że jest tu tylko w celach obronnych.

DYPLOMATA 2:

Nie inaczej. Przecież każde dziecko wie, że najlepszą obroną jest atak. Za muszlą klozetową znajdzie pan karabin, a pani niech nagotuje dużo grochówki. Będzie jak znalazł, kiedy będzie tędy przechodzić piechota.

(kryje się za stołem, gdyż z drugiej strony wchodzi Dyplomata 1 i Żołnierz)

ŻOŁNIERZ: *(wchodzi w towarzystwie Dyplomaty 1 z drugiej strony i woła do Męża i Żony)*

Ej! Wy tam! *(Mąż i Żona rozglądają się niepewnie)* Wy, wy, do was mówię.

(Mąż i Żona podchodzą niepewnie)

DYPLOMATA 1: *(wyjmuje kartkę i rozpromieniony czyta)*

Z dniem dzisiejszym wszelkie sprawy i zagadnienia schodzą na plan dalszy. Całe nasze życie, publiczne i prywatne przedstawiamy na specjalne tory. Cały wysiłek musi iść w jednym kierunku. Wszyscy jesteście żołnierzami. Musimy myśleć tylko o jednym - walka aż do zwycięstwa! *(chowa kartkę i wyjmuje jakieś dokumenty)* W tym dziejowym momencie nasz Umiłowany Przywódca - oby żył wiecznie - polecił mi wręczyć państwu uroczyście te specjalne karty mobilizacyjne. Jako wybitni znawcy terenu i miejscowych stosunków ruszycie w pierwszej grupie kontruderzeniowej.

ŻONA:

To jakaś pomyłka. My już zostaliśmy zmobilizowani przez tamtą panią *(wskazuje w kierunku kryjącego się za stołem Dyplomaty 2)*.

DYPLOMATA 1:

Oczywiście wolno panu mieć własne zdanie, powiem więcej: **wszyscy zainteresowani, niezależnie od poglądów i opinii, mogą zostać zaproszeni do wzięcia udziału w debacie na ten temat. Mam jednak zaszczyt przypomnieć panu, że według obowiązującego prawa za odmowę przyjęcia karty mobilizacyjnej grozi kara najwyższa.**

ŻOŁNIERZ:

Chyba że chce pan złożyć reklamacje, ale w takim wypadku będę musiał zgodnie z przepisami wszystko opieczetować i zabezpieczyć.

MAŻ:

Ile mam czasu na odpowiedź?

DYPLOMATA 2: *(zza stołu przywołuje Męża i Żonę)*

Drodzy państwo..., drodzy państwo..., pozwólcie no na słóweczko.

(Mąż i Żona podchodzą, Dyplomata 2 zwraca się do nich)

Nie chciałabym być złym prorokiem, ale za paktowanie z śmiertelnym wrogiem w takim momencie kodeks nie tylko karny, ale nawet honorowy przewiduje tylko jedną karę... *(wykonuje gest, jakby strzrłał sobie w głowę)*.

DYPLOMATA 1: *(podbiega do Męża i Żony i usiłuje przeciągnąć ich na swoją stronę, krzycząc)*

Proszę natychmiast przyjąć kartę mobilizacyjną.

ŻOŁNIERZ:

Chyba że chcą państwo złożyć reklamacje!

DYPLOMATA 2: *(ciągnie Męża w drugą stronę)*

Smaruj pan w tej chwili do kibla po karabin! A pani do grochówki, ale już!!!

ŻONA: *(płaczliwie do Męża)*

Zrób coś, jesteś przecież mężczyzną.

(ukazuje się duch Teściowej i zawodzi)

TEŚCIOWA: *(do Żony)*

A widzisz, córuś, mówiłam Ci, to fajtłapa, nie idź za niego. A przecież starali się o Ciebie hrabia, pułkownik i przewodniczący klubu parlamentarnego średniej wielkości. Szczególnie pułkownik by

się teraz przydał.

MAŻ:

Co się mama czepia? To mama nie pozwalała spiłować rogów.
(płaczliwie) Może jakby stół był okrągły, wszystko by się jakoś ułożyło.

(Mąż i Żona kują się przy stole od strony widowni)

DYPLOMATA 2: *(kusi)*

No, niech pan weźmie karabin. Nie pożałuje pan. Prawie jak nowy. Sama zawsze o takim marzyłam.

DYPLOMATA 1: *(kusi z drugiej strony)*

Nie bądź pan głupi. Po co panu jakiś złom. A karta mobilizacyjna pierwszej świeżości. Sam Minister Obrony Narodowej od ust sobie odjął.

ŻOŁNIERZ:

Chyba, że pan złożyć reklamację, ale w takim wypadku będę musiał...
(Coś tam jeszcze wszyscy gadają, ale nic nie słychać, bo kanonada nasila się i zagłusza wszystko)

SCENA SIÓDMA

POKÓJ

(Przed stołem stoją pokiereszowani Mąż i Żona. Obok stołu stoi Żołnierz ze słupem granicznym pod pachą. W tle krąży duch Teściowej. Dyplomaci, stojąc na stole, przemawiają z kartek z promiennymi uśmiechami)

DYPLOMAT 1:

Rzeczywiście była to praca niełatwa.

DYPLOMAT 2:

Była to operacja pokojowa albo misja stabilizacyjna wymagająca dużego wysiłku.

DYPLOMAT 1:

Nie ma przegranych ani wygranych.

DYPLOMAT 2:

Nie ma pokonanych ani nie ma zwyciężonych.

DYPLOMAT 1:

Rozmawialiśmy tak, jak ludzie powinni ze sobą rozmawiać.

DYPLOMAT 2:

Jak rozmawia człowiek z człowiekiem.

DYPLOMAT 2:

Niech wolno nam zatem będzie w tym historycznym momencie wznieść okrzyk: Niech żyje przyjaźń między państwami.

DYPLOMAT 1, DYPLOMAT 2: (razem)

Niech żyje! Niech żyje! Niech żyje!

(Dyplomaci chowają kartki)

DYPLOMAT 1: (pobłaźliwie do Męża i Żony):

No i widzą Państwo sami. Już dawno państwu mówiłyśmy, że eksperyment polegający na przeprowadzeniu granicy przez środek stołu się nie sprawdzi.

DYPLOMAT 2:

O to! To właśnie! Też to zawsze powtarzałam! On od początku był przecież absurdalny!

DYPLOMAT 1:

Od razu mówiłam, żeby tę granicę zlikwidować.

DYPLOMAT 2:

Albo jeszcze lepiej: wygasić.

DYPLOMAT 1:

Ale państwo nie chcieli słuchać.

DYPLOMAT 2:

Musieli się państwo sami sparzyć.

DYPLOMAT 1:

Jak dzieci.

DYPLOMAT 2: (czule)

Jak malutkie dzieci. Tiu, tiu, tiu...

DYPLOMAT 1:

Ale proszę nie załamywać rąk.

DYPLOMAT 2:

Na szczęście my tu jeszcze jesteśmy.

DYPLOMAT 1:

Nie damy państwu zrobić więcej głupstw.

DYPLOMAT 2:

Nie zostawimy państwa samych.

DYPLOMAT 1:

My doradzimy.

DYPLOMAT 2:

Pomożemy.

DYPLOMAT 1:

Zawsze przecież pomagamy słabszym.

ŻOŁNIERZ:

Chyba że chcą państwo złożyć reklamację.

(Mąż i Żona smętnie siadają na proscenium; „podlatuje” do nich duch Teściowej)

TEŚCIOWA:

A widzisz, córuś, mówiłam Ci, to fajtłapa, nie idź za niego. A przecież starali się o Ciebie hrabia, pułkownik i przewodniczący klubu parlamentarnego średniej wielkości. A widzisz, córuś, mówiłam Ci...

KONIEC